

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Васе Пелагића 11а, 78 000 Бања Лука, тел: /+387 51/ 218-111, 224-070, 218-112, 224-140 факс: 216-665;
web: www.abrs.ba; e-mail: office@abrs.ba; agbankrs@inecco.net

Матични број: 1899244

ЛИБ: 4400901850006

РЕЗУЛТАТИ

СТУДИЈЕ КВАНТИТАТИВНОГ УТИЦАЈА

који се односи на велике изложености

Бања Лука, јуни 2017. године

САДРЖАЈ

УВОД	1
АНАЛИЗА ВЕЛИКИХ ИЗЛОЖЕНОСТИ	3
ЗАКЉУЧАК	5

УВОД

Са циљем усклађивања са европским законодавством, Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) је у фебруару 2016. године објавила Стратегију за увођење „*Међународног споразума за мјерење капитала и стандардима капитала - БАЗЕЛ III*“ (у даљем тексту: Стратегија).

Везано за активности Агенције на провођењу Стратегије и изради подзаконске регулативе како је прописано у Закону о банкама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 4/17), Агенција је, заједно са Агенцијом за банкарство Федерације БиХ и уз техничку подршку Свјетске банке, израдила Нацрт одлуке о великим изложеностима. Наведени нацрт је прошао јавну расправу и Агенција је упутила захтјев банкама за провођење Студије квантитативног утицаја (у даљем тексту: **Студија**) ради бољег сагледавања стања у сегменту великих изложености и дефинисања периода за усклађивање банака са новом регулативом. Такође, банкама је достављено Упутство за извјештавање о великим изложеностима и ризику концентрације и COREP обрасци за велике изложености.

Нацрт одлуке о великим изложеностима усклађен је са Уредбом о капиталним захтјевима CRR¹, Делегираном уредбом за утврђивање укупне изложености према једном лицу или групи повезаних лица² и Законом о банкама Републике Српске, док су извјештајни обрасци и Упутство за извјештавање о великим изложеностима и ризику концентрације усклађени са Проведбеном уредбом о надзорном извјештавању³ и Проведбеном уредбом у вези образаца и упутстава⁴.

Са 30.09.2016. године, банкарски сектор Републике Српске чини 8 банака. За потребе подјеле банака са сличним карактеристикама разматрано је сљедеће: величина бруто активе, системска значајност банке према методологији Централне банке БиХ и власништво капитала. Банке су подијељене према групама са сличним карактеристикама (*peer*), и то на Групу 1 којој припадају банке са бруто активом преко 500 милиона КМ (5 банака) и Групу 2 којој припадају банке са бруто активом од 150 до 300 милиона КМ (2 банке јер је једна мања банка обавијестила Агенцију да нема велике изложености које прелазе 10% признатог капитала). Уједно, Групу 1 банака чини и пет системски значајних банака у Републици Српској. Када је у питању власништво капитала банака у Републици Српској, банке се налазе у већинском приватном страном власништву и истовремено се већински односе на Групу 1 банака, због чега је донесена одлука да нећемо вршити сегментацију банака по овом критеријуму за потребе ове Студије.

¹ Уредба (ЕУ) бр. 575/2013 Европског парламента и Вијећа од 26. јуна 2013. године о бонитетним захтјевима за кредитне институције и инвестициона друштва и о измјени Уредбе (ЕУ) бр. 648/2012 (Службени гласник ЕУ L 176/2013).

² Делегирана уредба Комисије (ЕУ) бр. 1187/2014 од 2. октобра 2014. године о допуни Уредбе (ЕУ) бр. 575/2013 Европског парламента и Вијећа о регулаторним техничким стандардима за утврђивање укупне изложености према једном лицу или групи повезаних лица у вези са трансакцијама са односном имовином

³ Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 680/2014 од 16. априла 2014. године о утврђивању provedбених техничких стандарда о надзорном извјештавању институција у складу са Уредбом (ЕУ) бр. 575/2013 Европског парламента и Вијећа

⁴ Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2016/1702 од 18. августа 2016. године о измјени Проведбене уредбе (ЕУ) бр. 680/2014 у вези образаца и упутства

За потребе Студије, банке су биле у обавези доставити податке за израчунавање изложености у односу на признати капитал на финансијски датум 30.09.2016. године у хиљадама КМ.

АНАЛИЗА ВЕЛИКИХ ИЗЛОЖЕНОСТИ

Табела 1.

Р. бр.	Врсте изложености	Стање на дан 30.09.2016. године	
		Број изложености	
		Група 1	Група 2
1.	Изложености на нивоу групе	34	18
2.	Појединачне изложености унутар групе	86	56
3.	Изложености које прелазе 25% признатог капитала	2	4

На нивоу банкарског сектора Републике Српске извјештаје о великим изложеностима доставило је седам банака. Једна мања банка обавијестила је Агенцију да нема изложености које прелазе 10% признатог капитала.

У Групи 1, коју чини пет банака, приказане су 34 велике изложености на нивоу групе и 86 појединачних изложености унутар групе.

У Групи 2, коју чине двије банке, приказано је 18 великих изложеност на нивоу групе и 56 појединачних изложености унутар групе.

Група 1 банака има двије, док Група 2 банака има четири велике изложености које прелазе 25% признатог капитала.

У Групи 1 банака, анализом појединачних изложености констатовали смо да је једна банка исказала прекорачење великих изложености за једног клијента. Банка је образложила да је ову изложеност ријешила на начин да је изложеност која је износила 66,6% основног капитала обезбиједила готовинским депозитом који је положен у овој банци и уписан у Регистар залога које води Министарство правде БиХ од стране власника банке, односно банке мајке. Међутим, и поред новчаног депозита, изложеност је износила 39,09% основног капитала, што је више од 25% колико дозвољава Нацрт одлуке о великим изложеностима. За преостало прекорачење, банка је добила двије плативе гаранције власника, односно банке мајке, чиме је изложеност сведена на 24,14%. Уколико дође до додатних прекорачења у будућности, власник ће на сличан начин вршити усклађивање.

Друга велика изложеност код једне банке из Групе 1 односи се на прекорачење изложености по основу гаранција за добро извршење посла које према важећој Одлуци о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком и класификацију активе банака не улазе у ризичу активу, а самим тим ни у велике изложености. Банка је доставила преглед издатих гаранција из чега је видљиво да двије гаранције у износу од 31.701 хиљада КМ доспијевају чак 2017. године, двије гаранције у износу од 1.958 хиљада КМ доспијевају 2018. године, а једна гаранција у износу од 13.101 хиљада КМ доспијева 2021. године. У Нацрту одлуке о великим изложеностима нису предвиђени изузеци за наведене

гаранције и биће неопходно да банка усклади изложеност према овом клијенту у року који Агенција одреди.

У Групи 2 банака, једна банка има прекорачење код три групе изложености и тој банци је већ издат налог за докапитализацију, након чега банка треба доставити извјештај Агенцији о усклађености тог прекорачења. Једна банка има прекорачење изложености које износи 26,78% али сматрамо да ће до ступања на снагу Нацрта одлуке о великим изложеностима свести ову изложеност на дозвољени ниво.

Посматрано по обје групе банака, изложеност према Влади Републике Српске и Влади Федерације БиХ креће се у распону од 0% до 153%, а законско ограничење које је тренутно на снази је 300% основног капитала. Нова регулатива предвиђа ограничење од 200% признатог капитала и ни у једној банци не би требало доћи до прекорачења овог ограничења.

Изложеност према иностраним банкама по питању вођења кореспондентних рачуна и обављања платног промета је доста значајна у појединачним банкама, али ови рачуни не улазе у концентрације јер се ради о врло фреквентним трансакцијама које банка не може предвидјети.

ЗАКЉУЧАК

Након анализе достављених података закључујемо да би у прелазним одредбама Одлуке о великим изложеностима требало оставити могућност да Агенција изда сагласност на план усклађивања изложености банке које би на дан ступања на снагу нове одлуке прелазиле 25% признатог капитала, а односе се на уговоре који су склопљени прије ступања на снагу нове одлуке.